

Nyheter om EMU

NYHETSRESEN FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ 12 SEPTEMBER 2003

Regeringen vill inte att ECB ska bekämpa arbetslösheten

Göran Persson har i folkomröstningskampanjen sagt sig vilja kämpa för ökad offentlighet inom ECB. Det är vällovligt. Men anmärkningsvärt nog har regeringen inte gett några löften om hur den ska arbeta för en förändring av EMU i en annan central fråga: att ECB ska ha ett sysselsättningsmål som är jämställt med inflationsmålet.

Före folkomröstningen om EU utlovade framträdande socialdemokratiska ja-förespråkare att om Sverige blev medlem i EU skulle fördragstexten om EMU omformuleras och hög sysselsättning infogas som ett minst lika viktigt konvergenskrav som prisstabilitet, budgetbalans och så vidare.

Efter folkomröstningen övergav socialdemokraterna snabbt sina löften. "Jag tror inte att det finns förutsättningar att omförhandla EMU-kriterierna. Det projektet har sin egen logik och det finns ingen anledning att riva upp det", uttalade Allan Larsson i samband med att han i april 1995 bytte sida och blev generaldirektör i EU-kommissionen. (Det var Allan Larsson som när han i början av nittiotalet var finansminister, inleddes reträtten från den fulla sysselsättningen, dels genom att sätta inflationsbekämpningen i första rummet och dels genom att knyta kronan till euron, eurons föregångare.)

Ett förslag om att fördragsfästa ett sysselsättningsmål för ECB var våren 2000 på vippen att antas av den socialdemokratiska partikongressen. En av de sista talarna hade yrkat på att Sverige borde ställa krav på den europeiska centralbanken innan vi gick med: Att den skulle bekämpa arbetslösheten och inte bara inflationen. Upp flög de röda röstlapparna som biföll detta självklara krav. Plötsligt utbröt oro på första bänken. Någon ropade rösträkning! Göran Persson stegade upp i talarstolen. Han sade: "Kamrater! Antar vi de här yrkandena om att ställa krav på kamp mot arbetslösheten och demokratisering så kan vi inte säga Ja till EMU och beslutet vi nyss fattat måste rivas upp."

Göran Persson fick som han ville. Tilläggsyrkandet röstades ned.

EU:s så kallade framtidskonvent har nyligen publicerat ett utkast till ny grundlag för EU. Förslaget ska ligga till grund för den regeringskonferens som väntas starta knappt en månad efter den svenska EMU-omröstningen och pågå åtminstone resten av året. Ur ett EMU-perspektiv är det viktigaste att det är här och nu som de grundläggande reglerna öppnas för förändring.

Enligt Göran Persson så innebär konventets förslag förbättringar av EMU:

* Den fulla sysselsättningen blir ett fördragsfäst mål.

* ECB ska "arbeta mot de allmänna ekonomiska målen" och alltså inte enbart bekämpa inflationen.

Konventet föreslår faktiskt att EU i framtiden ska "eftersträva full sysselsättning", att jämföra med dagens EU som har målet "hög sysselsättningsnivå". Vad blir skillnaden i praktiken?

Målet att "eftersträva full sysselsättning" är

underordnat huvudmålet att upprätthålla prisstabilitet. Den föreslagna skrivningen lyder: "Utan att åsidosätta detta mål [prisstabilitet] ska de [centralbankens beslutande organ] stödja den allmänna ekonomiska politiken inom unionen för att bidra till att förverkliga unionens mål." (Artikel I-29)

För det andra är det ingen nyhet att ECB ska stödja den allmänna ekonomiska politiken – fast alltså utan att åsidosätta huvudmålet. Det regleras redan idag i EG-fördragets artikel 105.

Frågan om inte målsättningen för ECB borde skrivas om tycks nu utmönstrad ur framtidsdebatten. De socialdemokratiska konventsledamöterna har heller inga invändningar. Regeringens representant Lena Hjelm-Wallén och den socialdemokratiske riksdagsledamoten Sören Lekberg ville i inget avseende förändra den existerande valutaunionens konstruktion eller målsättning.

Kritiska röster om EMU

Tala om konkret vad euron betytt för folk i EMU-länderna

Hej! Jag har redan röstat NEJ till EMU. Men. Jag saknar från nejsidan flera konkreta saksakal.

Jag ser varje dag den tyska TV ZDF och följer tyskarnas svårigheter.

Stabilitetspakten (konvergenskraven) har tvingat Tyskland att vidta åtgärder, som för enskilda betyder en avsevärd minskning av välfärden.

Tysklands budgetunderskott är 3,8 procent. Man skall nu: höja pensionsåldern från 65 till 67 år; sänka pensionerna med 10 procent; från nuvarande sjuk/socialförsäkring ta bort den fria tandvården för alla över 18 år; från samma försäkring ta bort fria glasögon. Förra veckan fick jag höra på ZDF att utrikeshandeln hade för Tyskland minskat två kvartal i rad. Arbetslösheten har ökat varje månad.

Tyskland hade Europas starkaste valuta. Idag är den inte mer värd än Italiens och Belgiens.

Österrike har tvingats höja pensionsåldern med två år också samt minska pensionerna med 10 procent.

Frankrike har ett underskott i budgeten på 4 procent och måste dra ner välfärden också.

Tala om detta för tveksamma.

Gudrun Schyman hade inga sådana konkreta exempel i debatten med Jan Guillou. DÅLIGT! Talade bara om ekonomisk politik.

Tala om i stället vad det konkret har betytt för folk.

Med vänlig hälsning från Skövde, i vilken kommun Sverige har sin största areal på fastlandet av ädellövskog!

BENGTFORS

Norrlandsföretagare säger nej till EMU

"Den flytande kursen har fört med sig att vi i dag har en bättre ekonomi och lägre arbetslöshet än de flesta länder som är anslutna till euron. Det kan vi inte bortse ifrån. Ekonomin talar sitt entydiga språk och är obeveklig. I Europa är Sverige ett Norrland. Med långt till marknaderna, med sämre infrastruktur och en ensidig industri. Priset för att säga ja till euron är mycket högt", säger Gunnar Johansson till Östersunds-Posten, styrelseordförande i Persson Invest. Koncernen, med 800 anställda i Sverige och Norge, är verksam inom så vitt skilda branscher som bilhandel, sågverk, fastigheter och skog.

Nej hälsosamt för demokratin

Ett nej till EMU den 14 september vore "oerhört hälsosamt" för demokratin i Sverige. Det anser vänsterpartisten och EU-parlamentarikern Jonas Sjöstedt. – Det skulle släppa in lite frisk luft och visa att det är svenska folket som har makten och inte makthavarna i politiken och ekonomin, säger Sjöstedt till TT. – Men man ska inte proteströsta utan ta ställning i sakfrågan, tillägger han, och grundar sitt nej på att han anser att EMU är ett mycket riskfyllt och odemokratiskt projekt.

Ledande folktopartist säger nej till euron

När etablissemangen står enigt finns det all anledning att vara försiktig och inte låta sig imponeras. Det anser Bijan Fahimi, som sitter i folkpartiets partistyrrelse. – När Carl Bildt och Ingvar Carlsson uppträder ihop ska alla röda varningslampor lysa, säger han. Bijan Fahimi vill se ett federalt EU och är för mer av gemensam säkerhets- och utrikespolitik. – Men euron skapades alltför snabbt och om penningpolitik fattas besluten bäst på nationell nivå. Han befärar också att euron kan överbelasta hela EU-samarbetet så att det kollapsar.

EMU innebär stora risker för Sveriges företagare

Nätverket Europa ja – euro nej, Medborgare mot EMU och Miljöpartiet arrangerade nyligen ett välbesökt företagarseminarium i Hillerstorp, Gnosjö kommun. "Svenskt Näringsliv ger sken av att de talar för alla Sveriges företagare. Det gör de inte. Många av deras medlemmar är

emot EMU", säger Karl Holmberg, skorstensbyggare i Vetlanda, i ett pressmeddelande.

"Euron är inte så viktig för många företags verksamhet. Jag tror att lägre byggmoms och ett tuffare konkurrensverk som värnar konkurrensen är viktigare", säger Karl Holmberg och tillägger: "Svenskt Näringsliv ger sken av att de talar för alla Sveriges företagare. Det gör de inte. Många av deras medlemmar är emot EMU". Socialdemokraternas och LO:s uppgörelse om en "EMU-buffert" skapar oro bland företagare. Uppgåelsen innebär bland annat att moms och arbetsgivaravgifter ska kunna höjas och sänkas för att stabilisera ekonomin i kristider.

ECB försvarar stabilitetspakten

Europeiska centralbanken, ECB, riktar en skarp maning till Tyskland och Frankrike att "sanera" sina offentliga finanser i enlighet med den så kallade stabilitetspakten. – Vi ser med stor oro på läget och kan inte nog betona vikten av att stabilitetspakten respekteras. Det är den långsiktiga trovärdigheten som står på spel. Säger ECB:s vice ordförande Lucas Papademos. Stabilitetspakten har kritiserats för att vara alltför hård och rigid i nuvarande konjunkturläge. Frankrike har krävt en mjukare tolkning av pakten. Det ställer alltså inte ECB-ledningen upp på. Pakten gäller och ska tillämpas, menar ECB.

EMU minskar det folkliga inflytandet

Finansmannen och euromotståndaren Sven Hagströmer menar att vi får större demokratiskt inflytande om vi röstar nej i folkomröstningen, bland annat genom att riksbanken får sina direktiv från riksdagen. Statsvetare ger honom rätt. – Ur en statsvetares definition av demokrati blir det folkliga inflytandet större om vi behåller riksbanken, säger Peter Esaiasson, statsvetare vid Göteborgs universitet. Kollegan Jörgen Hermansson vid Uppsala universitet håller med: – EMU kan vara bra på andra sätt men i just den här aspekten är ECB ett steg mot mindre folkstyre, där istället experter styr.

Brist på demokrati inom EMU anser statsvetare

Leif Lewin, professor på statsvetenskapliga institutionen vid Uppsala universitet, anklagar i en debattartikel i DN de styrande för att sätta den ekonomiska välfärden före demokratin.

CITERAT

"Man måste vara en extrem maktmänniska för att överlämna självbestämmandet över sitt eget lands ekonomi för att få ett marginellt inflytande över andra länders ekonomier."

**Finansmannen
Sven Hagströmer
Dagens Nyheter 5/9**

"Mitt skäl för att rösta nej är bristen på demokrati inom unionen. Vi kan inte avsätta dem som vi ger förtroende att sköta Europas politiska ekonomi. Europeiska centralbankens sex direktörer är bortom varje demokratisk kontroll." Leif Lewin menar att EMU:s demokratiska underskott och de oavsätliga centralbanksdirektörerna inte är en godtagbar ordning. "Tanken att oåterkalleligen överlämna makten över viktiga samhällsfrågor till ECB:s oavsätliga bankdirektörer gör att jag kommer att rösta nej i folkomröstningen."

Fälldin tänker rösta nej

Förre statsministern och centerledaren Thorbjörn Fälldin tar ställning mot EMU. – Ett ja till EMU är oåterkalleligt. Därför bör valutaunionen få visa att systemet håller innan vi går med, säger han. Under kampanjens gång har det blivit allt självklarare för Thorbjörn Fälldin att rösta nej. – Ja-sidan har förespeglat oss väldiga välfärdsvinster om deras alternativ vinner. När deras välfärdspåståenden granskats har de visat sig sakna saklig grund.

Lågt förtroende för ECB

En opinionsundersökning av Gallup visar att bara tolv procent av de tillfrågade har förtroende för Europeiska centralbanken. Öberoende av partisympatier tycks de flesta väljare anse att riksbanken ska sätta den ränta som passar svensk ekonomi. Bara åtta procent av de socialdemokratiska väljarna har större förtroende för ECB än riksbanken. – Ja-kampanjen har försökt att ignorera förlusten av en nationell ekonomisk självständighet, men väljarna kan inte luras, säger Nils Lundgren, ordförande i Europa ja – euron nej.